

Radosna

MISIJSKI LIST

vijest

Čuvarice
Isusova svetohraništa

Haiti - siromaštvom prekriven
i Božjom ljubavlju obasjan

Domaćinska škola kao
zaboravljeno dijete

Apostolat molitve

Da oženjeni supružnici koji su rastavljeni nađu prihvatanje i potporu u kršćanskoj zajednici.

Sadržaj

Uvodnik U središtu Iz života naših misionara

Intervju Apostolat molitve Vijesti iz Crkve u svijetu Vijesti iz Crkve u Hrvata

Iz dnevnika jednog misionara Misijski velikani

Tko hoće ići u Zambiju?	3
Kraljevstvo nebesko – konačna ponuda Božjega spasenja u Kristu	4
Čuvarice Isusova svetohraništa.....	6
Srebrni jubilej domaće redovnice	7
Radosti Božića	8
Domaćinska škola kao zaboravljeno dijete	10
U službi starijih i bolesnih	11
Gospodin sve naše nedostatke nadopuni svojim snagama	12
Misijska nakana za veljaču	14
Haiti - Siromaštvo prekriven i Božjom ljubavlju obasjan	15
Vjerovjesnički križ novoj misionarki	16
Proslavljen Dan svetog djetinjstva.....	17
Misijska zalaganja u župnoj zajednici	17
Djeca pomažu djeci!	17
Pohod pjevača Betlehemske zvijezde	17
Svečano obilježen Dan Djela svetog djetinjstva	18
Pjevači Betlehemske zvijezde	18
Dar za školovanje jednog djeteta u Africi	18
Misijska nedjelja u naselju Tshongwe	19
Sv. Josip Vaz, apostol Šri Lanke.....	21

Izdavač: Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: v.l. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** don Ivan Štironja
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisk: Grafička Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Impressum

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 1000 ZAGREB
Tel. 01/56 35 055, Fax 01/46 69 254
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Kunski ūro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR99
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 0387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.misijo.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Tko hoće ići u Zambiju?

"Prijatelju, pronađi mi nekog svećenika, jer više ne mogu sam, a toliki bi htjeli upoznati Isusa", tako mi je otprilike prije nekoliko tjedana napisao naš misionar iz daleke Zambije. To me potaknulo da vam napišem ovo pismo.

Piše vlč. Antun Štefan

Svećenici su misionari gdje god živjeli. Crkva je njihova domovina, bili oni u "staroj Europi" ili bilo gdje drugdje na kugli zemaljskoj. Oni ne podliježu samosažaljenju i plakanju nad surovom stvarnošću nego prepoznaju Duha Božjega na djelu u svemu što je dobro i lijepo, istinito i pravedno, časno i dostojno, kao što nas uči sveti Pavao u pismu Filipljanima (Fil 4,8). Isusovi svećenici vole ovaj svijet i ljudе u njemu jer ga gledaju očima i srcem velikoga Boga.

Kako god bili kontemplativni i zahvalni za konkretnu dobrotu Božju u svojim životima, svećenici zbog toga nisu manje sposobni prepoznati patnje, bijedu i strahote koji su sastavni dio ovoga svijeta. Oni pokazuju svoje smilovanje, svoju zauzetu ljubav i solidarnost prema svima koji trpe, koji su ranjeni, izopćeni, beznadni i bolesni. Oni ne izbjegavaju mjesta patnje: naprotiv, oni se daju pozvati i poslati u nju. Oni ne prestaju osje-

šćivati ljudе oko sebe da zajedno s njima odgovore na potrebe ljudi. Oni se osjećaju suodgovorni za ovaj svijet. Svesni da se poslanje odvija bitno u suradnji, lik milosrdnog Samaritanca za njih poprima oblik zajednice. Oni su ljudi suočećanja, proroci nade, koji u svemu i u svima, prepoznaju obećanja budućnosti i poziv na sjetvu za Novu zemlju. U njihovim dušama neprestano odjekuje poziv: dođi i slijedi me! Mirni su prema ideji brzih rezultata i pred željom da moraju biti posebni. Oni propovijedaju zajedništvo i pomirenje između ljudi, omogućuju susret s radosnom viješću, s Kristom putem života.

Uvijek svesni kako velike promjene počinju od malih stvari, oni hrabre i pomažu sve inicijative, makar kako bile skromne. Oni su ljudi Kraljevstva Božjega. Braćo svećenici, Isus je potreban misionara i sve nas pita: koga da pošaljem, tko će u Zambiju?

Prema istinskom Bogu i očovječenju (6)

Kraljevstvo nebesko – konačna ponuda Božjega spasenja u Kristu

Nemalen broj vjernika teško se snalazi u situaciji kada treba sebi i drugima odgovoriti na pitanje o biti svoje vjere, posebice što za naš život znači da se Sin Božji utjelovio i postao čovjekom. Dok manji dio poseže za evanđeljem, najveći se dio ograničava na katekizamske formule u molitvenicima (koji se inače presporo obnavljaju). Koliki su uzeli u ruke najmjerodavniji Katedralski Katoličke Crkve, na snazi više od dvadeset godina? U pitanju je dakle neki "zajednički nazivnik" svega što bi kršćanina trebalo držati i učiniti mu život ispunjenim i radosnim.

1. Kraljevstvo Božje – srž Isusove poruke

Recimo odmah da je kraljevstvo Božje sržna i središnja tema u Isusovu otkrivanju istinskoga Božjeg lica i smisla čovjekova života. Evanđelja jasno pokazuju da u Isusovu propovijedanju radosne vijesti prvo mjesto zauzima navještaj: "Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje. Obratite se i vjerujte evanđelju." (Mk 1, 14 – 15; usp. Mt 3, 1; 9, 35.) Sva evanđelja donose natpis na Isusovu križu: "Isus kralj židovski". Kralj i kraljevstvo

Božje neophodni su nazivi da se razumije Isusovo poslanje i otkrivanje istinskog Božjeg lica.

Budući da je s vremenom došlo do različitih poimanja, često iskrivljenih i po ljudskim mjerilima, o Bogu kao kralju i kraljevstvu te obećanju nove budućnosti u Starom zavjetu, Isus radikalno sve preusmjerava, pokazujući da je s njime došlo kraljevstvo Božje, najprije (suprotno očekivanju mnogih) za siromahe, carinike i grijesnike, makar će se tek dovršiti u konačnoj budućnosti, uz temeljno upozorenje da ono "nije od ovog svijeta" (Jv 18, 36).

Kraljevstvo nebesko, prema Isusu, ne pokazuje se nekom vladavini, već kraljevske pobjede slavi ljubavlju i praštanjem, što je svoj vrhunac imalo na križu. Njegovo će se poslanje "sluge Božjega" sastojati u "spašavanju situacije", činjenju dobra (usp. Dj 10, 38), u pomaganju čovjeku da dopusti da ga obuze Duh Božji i da postigne puninu života, jer je određen za vječnost, te da postane suspašavatelj drugih. Preobrazba svijeta može doći samo po obraćenju, da se po Božju misli i s njime suradnički djeluje. Tu novost

Piše dr. Milan Šimunović

Isus izražava osobito u prispopodabma o kraljevstvu nebeskome.

2. Prihvaćanje kraljevstva Božjega – odlučivanje za spasenje

Navještaj blizine, štoviše konačne prisutnosti kraljevstva Božjega, kod Isusa znači poziv na spremnost na apsolutno odlučivanje za spas ili propast. Drugim riječima, radi se o prihvaćanju radosne vijesti da Bog svim ljudima pod teretom grijeha nudi spasenje, i to vječno, što je polazišna točka i okvir da se sve ostalo u Isusovu obznanjivanju Očeva plana može pravilno shvatiti. Naime, Isusovim dolaskom uprisutnjuje se sasvim nešto novo, što bi trebalo biti vidljivije i u današnjoj evangelizaciji.

Sa svom odlučnošću Isus naviješta blizinu, štoviše na djelu je Božja pobjeda nad Sotonom i grijehom, koji čovjeka drži u ropstvu i ne dopušta mu istinski živjeti i nadati se vječnomu životu. A da se to dogodi, on traži obraćenje, prihvaćanje te Božje sile, izražene u njegovoj ljubavi, odnosno beskrajnu milosrđu i praštanju. To je definitivno ne robovanju religioznomu legalizmu i

uvjerenju da se samo življenjem po zakonu (Božjem), pretvorenu u brojne ljudske propise, može osigurati opravdanje pred Bogom. Dakako, to je Isusa dovelo u sukob sa svima koji nisu prihvatali način Božjeg očitovanja i "silaska" među ljudi u Kristu, a time i sasvim nov odnos Boga i čovjeka.

Isusovim uskrsnućem, a to znači pobjedom nad najvećim čovjekovim neprijateljem – smrću, konačno se ustoličuje Božje kraljevstvo i Isus postaje "Kralj Kraljeva" i "Gospodar Gospodara" (Otk 19, 16). Upravo je uskrsnuće potvrda da je kraljevstvo Božje moguće i da "novo nebo i zemlja" prestaju biti utopija. Uskrsli, kao pobjednik nad vlašću tame, zla i grijeha, čini da oni koji su povjerovali postaju djeca Božja, kojima se otvaraju vrata ulaska u "veselje Gospodara svoga", čime postaju dionicima slave toga kraljevstva (usp. Otk 3, 21).

Dakako, put koji vodi do tog cilja nije lagan, jer se traži metanoja, obraćanje, "novo rođenje", koje se događa u krštenju, odnosno odricanje od onoga dijela svijeta koji je simbol zabluda i tame te prihvatanje Božje volje, u prvom redu bratske ljubavi. Jer odsad se ne može ljubiti Boga ako se ne ljubi brata čovjeka, kao Božje stvorene. To će zapravo postati "raspoznajni znak" i svojevrsna ulaznica za kraljevstvo Božje. Dakako, to prepostavlja prihvatanje života kao križnog puta, čak i uz rizik da se pritom doživi i Božja šutnja, kako se dogodilo i samomu Isusu prije njegove muke. Međutim, on u cijelokupnom životu, navještanju i djelovanju, dokazuje Božju blizinu, koja se u njemu ostvaruje, i to je ono najvažnije što kršćane čini ljudima nade.

3. Crkva u službi Božjeg kraljevstva

Isus zadaje svojim učenicima zadaću da pravo shvate, navještaju i žive istinu Božjeg kraljevstva. Prilikom se Crkva ni u kojem slučaju ne može poistovjetiti s Božjim kraljevstvom, kao što se nekad u povijesti

to moglo primijetiti. Naprotiv, a što je posebno došlo do izražaja na Drugome vatikanskom saboru, ona se sve više shvaća kao "služiteljica i posrednica" kraljevstva, a to znači Božjeg plana spasenja, što je obnova čovjeka i svega stvorenoga u Kristu, u službi oslobođenja sinova Božjih od robovanja grijehu i njihova vođenja životu u punini. Najkraće rečeno, ona je u službi potpuna oslobođenja i promaknuća svih ljudi u pomireno i sjedinjeno čovječanstvo, što je "utopija ljudskog srca", makar se to s mukom ostvaruje.

Ako, kao što je nužno, Crkvu shvaćamo kao "sakrament spasenja", kako kaže Drugi vatikanski sabor, znači da mora biti sve više usmjerena prema "postavljanju klince i početka Božjeg kraljevstva na zemlji" (usp. LG, 1), toga velikog Božjeg nauma o čovjeku i svijetu, ne zatvarajući se pritom u svoje granice, već se predstavljajući kao "mesijanski narod – narod svjedoka", poslan svijetu kao misionar Božje ljubavi, svjedočeći trajnu prisutnost i rast Božjega kraljevstva. To znači da ona nije svrha samoj sebi, nego da se usredotočuje na Božje kraljevstvo, koje ponekad izgleda kao "malo stado učenika" (usp. Lk 12, 32), kao goruščino zrno, ali određeno da se razvije u veliko stablo, na kojem će se moći gnijezditi ptice nebeske (usp. Mt 13, 31–32). To znači da će primati u svoje krilo sve narode, do nakraj zemlje. Osjećajući se istodobno svetom ali i grješnom, ona svjedoči Božju ljubav.

Očekuje se da kršćani postanu svjesniji da Crkva ostvarenju Božjeg kraljevstva pridonosi četiri stožernim načinima djelovanja u svakoj kršćanskoj odnosno župnoj zajednici: *dijakonijom* (ljubav, karitas, odgoj, solidarnost), *koinonijom* (zajedništvo, bratstvo, pomirenje), *martirijom* (prijevještaj u misiskom poslanju, svjedočenje, katehezu, propovijedanje, teološko promišljanje) i *liturgijom* (slavljenje Boga posebice u euharistiji, molitvi, pobožnosti). Sviime time Crkva pomaže da se ljudi otvaraju Božjoj

Sa svom odlučnošću Isus navješta blizinu, štoviše na djelu je Božja pobjeda nad Štonom i grijehom, koji čovjeka drži u ropstvu i ne dopušta mu istinski živjeti i nadati se vječnomu životu.

A da se to dogodi, on traži obraćenje, prihvatanje te Božje sile, izražene u njegovoj ljubavi, odnosno beskrajnu milosrđu i praštanju.

To je definitivno ne robovanju religioznomu legalizmu i uvjerenju da se samo življenjem po zakonu (Božjem), pretvorenu u brojne ljudske propise, može osigurati opravdanje pred Bogom.

snazi, da bi njihova osobna i zajedničarska povijest bila bolja, punija čovječnosti i time božanskija.

U svemu tomu nužno je voditi računa o Božjoj ponudi, za koju se čovjek treba odlučiti u punoj slobodi, odgovornosti i zalaganju u ostvarivanju civilizacije ljubavi. On je pozvan, kao što molimo u temeljnoj molitvi Oče naš, da dode Božje kraljevstvo, što je trajni proces, "on – Krist – ponovno ne dode" u svojoj slavi. Traži se smjelost i izdržljivost u ostvarivanju tog plana, u otvaranju "svijeta istini", i to u današnjem bunilu ideja, ideologija, sekta i praznovjerja, kad mnogi još nisu u istini o čovjeku i Bogu. Zato Crkva mora biti još više misionarska, da bi ono što je Božje imalo mjesta u stvarnosti svega stvorenoga, u prvom redu u čovjekovu životu.

U vrijeme kad određeni krugovi žele Crkvu prikazati "nazadnom", valja isticati da je Isus i njegovo evangelije suvremeno za sva vremena. To ona želi pokazati svojom evangelizacijom, vraćajući se sve više Isusovu evandelju, koje je uvek novo i ostaje uporišna točka da se čovjek u cijelosti ostvari, a svijet preobražava i spasi.

 ISLAND
– s. Celestina Gavrić

Čuvarice Isusova svetohraništa

Dragi prijatelji!

Već dugo nismo izmijenili iskustva u zalaganju za širenje Isusove radosne vijesti. Naime, vi ste vrijedni: i misionari i prijatelji iz naših domovina se javljaju, ali sam ja malo zakazala. Ipak, evo me malo k vama.

Prvo što sam vam već dugo mislila reći jest da nam je naš dragi prevoditelj, koji je radio na prevođenju liturgijskih knjiga, preminuo, i to još u kolovozu. Budući da smo mi, da nas tako nazovem, pastoralni djelatnici uglavnom stranci, zauzela sam se da se o njemu napiše članak u našem dvomjesečniku Kajólska kirkublaðið. Objavili su cijeli tekst, koji i ovdje donosim:

ili ispravlja tekstove. Neizmjereno sam zahvalna Reyniru što je preveo časoslov naroda Božjega na islandski. Kad sam u svibnju 2001. godine došla na Island i tražila časoslov na islandskom, nisam ga nigdje našla. I drugih je tekstova bilo premalo. Budući da je bilo prekomplikirano i teško dobiti prijevod s latinskoga, tadašnji naš biskup mons. Johannes Gijsen i naša vrhovna poglavica dopustili su da prevodimo s engleskoga. Prvu je godinu taj posao išao veoma sporo, a onda je Reynir to preuzeo i sad imamo kompletan tekst Časoslova. Na priloženoj slici vide se sve knjige koje je Reynir preveo gotovo u cijelosti (jasno da to nismo u mogućnosti tiskati, to je fotokopija i ručni uvez), ali je knjiga u pozadini u bijeloj boji Katekizam Katoličke Crkve. Reynir mi je osobno dopustio da mogu preuzeti tekst s interneta, ispisati ga i dati uvezati onoliko knjiga koliko hoću. Reynir je preveo na islandski i knjižicu o našoj utemeljiteljici, blaženoj Mariji Tereziji, koja je izdana

2006. godine, prigodom njezine beatifikacije. Ne smijemo zaboraviti toga dobrog čovjeka, koji je bio i jest naše veliko bogatstvo i trebamo se ponositi njime, biti zahvalni dragomu Bogu i njegovoj obitelji i moliti za pokoj njezove duše, a mi smo svi na tom putu.

U službi mjesne Crkve

Drugo što sam htjela podijeliti s vama jest moj dolazak iz istočne strane Islanda, iz mjesta Egilsstaðira, nazad na sjever, u Akureyri.

Prije pet godina pisala sam da sam praktički postala čuvarica jednoga Isusova svetohraništa. To je bilo kad se otvarala područna kapela Corpus Christi Župe sv. Þorlaka na istoku Islanda. Da to nekako smjestimo: sjedište župe nalazi se u mjestu Reyðarfjörduru, baš na obali, na istoku Islanda onako na sredini. Kapela Corpus Christi smještena je u mjestu Egilsstaðiru, 32 km zapadno od Reyðarfjördura u unutrašnjost. Prvih devet godina na Islandu često sam bila cijeli tjedan daleko od crkve i kapele, hodajući i katehizi-

Spomen na Reynira K. Guðmundssona

U Reykjavíku je 18. kolovoza 2014. preminuo Reynir K. Guðmundsson, čovjek kojemu mi katolici u ovoj zemlji trebamo biti zahvalni.

Rodio se u Reykjavíku 21. rujna 1949. Da kažem istinu, osobno znam malo o njemu, ali i ono malo što znam, dostatno je da bismo ga se sjećali. Reynir je s nama dijelio povijest i život u šest i po desetljeća. Bio je od pomoći mnogim svećenicima koji su dolazili iz inozemstva i ovdje radili i propovijedali na islandskome, jer im je prevodio

rajući po udaljenim mjestima. Onda su se stvari promijenile, osnovana je župa u Reyðarfjörduru, a četiri godine kasnije otvorena je i spomenuta kapela. Ali je za kapelu bilo potrebno da netko tamo i stanuje, pa je naša družba karmeličanki Božanskog Srca Isusova nakon mnogih i ponovljenih molbi kako prijašnjeg biskupa, tako i sadašnjega (dok ovo pišem, sadašnji je biskup, mons. Peter Bürcher, na odlasku, samo čeka da bude imenovan nasljednik i da ovamo stigne). To smo preuzele privremeno, na dvije godine, dok se vidi kako će se stvari razvijati, a onda je to potrajalo pet godina. Bile smo samo dvije sestre, a budući da sam na kraju ostala sama, bilo je potrebno da se odrekнем te misijske postaje. Ali mi se neizmjerno radujemo što smo mogle i smjele biti u službi mjesne Crkve da bi se to svetohranište uspostavilo među narodom tog dijela biskupije. Tamo smo imale i četiri godišnja susreta za djevojčice i druge pastoralne zadatke. Ono što je posebna radost jest to da našim odlaskom kapela ne prestaje postojati, niti prestaje s aktivnostima. Čak smo dobili jednu obitelj koja je zainteresirana za tjedno klanjanje pred Presvetim Sakramentom, tako da onaj kraj ne će biti lišen dragocjenog blaga naše svete vjere. Bogu hvala! Misu zahvalnicu za naše služenje, po želji i na molbu župnika P. Davida Tencera, predvodio je biskup osobno 12. listopada 2014., a ja sam došla u Aku-reyri 1. studenoga.

Primanje u krilo Katoličke Crkve

Sve vas molim da zajedno s nama zahvalite Božjoj dobroti i milosruđu što smo doživjeli. Naime, u četvrtak 15. siječnja ovdje, u našoj samostanskoj kapeli primljena je u krilo Katoličke Crkve jedna žena, majka troje djece. Ona je inače Litvanka, muž joj je Nijemac, katolik, a žive ovdje i vjerno sudjeluju u vjerničkoj zajednici. Dan prije toga svetog čina primanja u Katoličku Crkvu izjavila je: "Jedva čekam taj čas. Cijelo vrijeme sam u svojoj nutritini osjećala da to moram učiniti." Ona je željela da to bude u našoj kapeli, a župnik vlč. Hjalti Þorkelsson joj je radošno udovoljio molbi.

Imamo još jednu Islandanku na istom putu, no ona ne uspijeva uskladiti svoje obvezе s poukama, pa još ne znamo kad će ona biti primljena. Molimo vas, dragi prijatelji, da molite za njih i za sve naše vjernike. A i mi ćemo se vas sjećati pred Božjim licem!

ZAMBIA
– don Boris Dabo

Srebrni jubilej domaće redovnice

Sestra Perpetua potječe iz jednog sela nedaleko od Misije Ndjoko. Njezini su roditelji primili katoličku vjeru od ranijih misionara, koji su povremeno posjećivali njihov kraj, a dolazili su iz tadašnje Misije Sesheke.

Nedavno je sestra Perpetua proslavila 25. godišnjicu svojega redovničkog zavjetovanja. Željela je da proslava bude u njenom rodnom selu i sadašnjoj Misiji svete Marije Ndjoko.

Još kao djevojka susrela je sestre sv. Franje, koje su imale kuću u gradu Livingstoneu. Obnašala je dosad više službi kao redovnica. Jedno vrijeme je radila u Livingstoneu, u kući Kwenuho, brinući se za djevojke koje su se odale prostituciji. Onda su ju poglavarice poslale na studij medija u Rim. Danas je sestra Perpetua ravnateljica katoličkog radija "Mosi o Tunya" u Livingstoneu.

Na proslavi su se vjernici Misije Ndjoko radovali sa s. Perpetuom i zahvaljivali dragomu Bogu za dar njezina zvanja. Dopratile su ju njezine sestre u redovništvo. Sv. misu je predvodio biskupov izaslanik, generalni vikar Jeff Tembo, u zajedništvu s petoricom svećenika, a bio je prisutan i đakon. Otac Jeff je u propovijedi zahvalio njezinim roditeljima, koji su svoju kćer odgojili u vjeri i time joj otvorili put prema Bogu posvećenomu životu. U tom vremenu bilo je vrlo malo ljudi u njezinu selu i među rođbinom koji su bili članovi crkvene zajednice, tako da nije imala podršku vjerničkog okruženja. No roditelji su učinili svoje, a mlada Namasiku Mutonga, kako joj je rođeno ime, imala je dovoljno unutarnje snage i zaljubljenosti u svojega nebeskog zaručnika, kojemu je 25 godina vjernosti slavila. "Ovo će imati pozitivan utjecaj na tvoje vjernike", došapnuo mi je o. Albert Njamba, uz kojeg sam sjedio na klupi kraj oltara dok je zbor poveo radosnu pjesmu i ples zahvale Gospodinu nakon pričesti. "Jest, bit će to novi poticaj, a mnogi će se čuditi, jer ovo još nisu vidjeli u Ndjoku", složio sam se.

Radosti Božića

 RUANDA
– don Danko Litrić

Prošle godine slavio sam Božić među svojima, malo u Njemačkoj, malo u Hrvatskoj. Ne mogu zaboraviti što sam sve lijepo doživio. Ove godine slavim Božić među svojim Afrikancima. Nadam se da se sjećate mojih *Tri Božića u jednoj godini* iz prošlih godina. Ove godine bilo je malo drukčije – ali bilo je lijepo. Tu sreću želim podijeliti s vama, našim misijskim prijateljima. Ljubav Božja izlila se odavno u srca Hrvata – ona se preljeva po misionarima u Afriku.

Pjevači zvijezde u našoj zajednici

Kako sam vam prošli put pisao – sad sam u školi. Učenici su na odmoru. Nakon završetka školske godine, u mjesecu studenome, nalaze se u svojim obiteljima.

Ostala nam je na brizi naša župna filijala. U njoj sam provodio dane došašća u našoj kapeli, gdje smo imali klanjanje Isusu u Presvetom Sakramentu. Mnogi vjernici mogli su se dobro pripremiti da dočekaju Isusa, koji i danas želi biti u našim srcima.

Već u šest popodne imali smo "polnočku". Tako je ljudima lakše nego po noći. Na sam dan Božića, u

sedam ujutro, mnoštvo ljudi bilo je natiskano u našoj kapeli, a mnoštvo ih je bilo vani. Pjevalo se i plesalo da je milina. Na podnevnoj misi krstio sam trinaestero djece. To je samo u našoj župnoj filijali Kimihururi – jedna četvrt u glavnom gradu Kigaliju, gdje se spremamo graditi crkvu Marije Pomoćnice.

Novost je bila da smo prvi put imali pjevače betlehemske zvijezde, to prekrasno Papinsko misijsko djelo sv. djetinjstva. Uz pomoć časnih sestara i vodstva filijale uspjeli smo prvi put pripremiti malu djecu da naviještaju radost Božića po ulicama i u obiteljima: "Rodio nam se Spasitelj, Bog je htio postati čovjek kao

i mi da nas privuče k sebi." Lijepo obučeni u andele, pastire i mudrače – noseći veliku zvijezdu s osam krakova, koji označavaju osam blaženstava, pjevaju lijepе božićne pjesme, čestitaju Božić i Novu godinu, te mole blagoslov od Isusa na sve u kući i u bolnici, u gostonici...

Sa siromasima u školi "Don Bosco" Muhazi

A to je bilo prekrasno. Već sedmi put, sve još otkako su došle časne sestre prijateljice siromaha, slavi se posebno Božić za siromahe, bolesnike, starce i nemoćne u našoj školi "Don Bosco" Muhazi. To smo ove godine slavili dan nakon Nove godine. U

nemogućnosti da ih posjetimo u njihovim kućicama, toga dana kršćani ih nose k nama na nosilima, na biciklima i na motorima. Nema tu ni konja ni magaradi – ljudi moraju biti sve. To i jest najljepše – zdravi pomažu slabima. Od rano-ga jutra spuštali su se s brježuljaka prema jezeru. Ja sam ih dočekao i ispovijedao. Lijepo je bilo vidjeti kako vode slijewe k svećeniku na svetu ispovjed. Po završetku ispovijedi, pratioci ih odvode.

Kad su se svi okupili, slavila se misa. Prisutni su i bubenjari, plesači i pjevači, sve daju od sebe da ti jadni i nemoćni dožive radost Božića.

Poslije mise slijedila je gozba. Od Božića ljudi su donosili plodove svoje zemlje za siromahe. Redovnice su, uz pomoć angažiranih vjernika, pripremale svećani ručak još dan prije. Grah treba dugo kuhati, kao i meso. Da, kupili smo jednog junčića, da i siromasi mogu jednom jesti meso, barem na Božić. Na sam dan Božića, prije mise, skuhale su krumpir i rižu. Treba biti svega, to je Božić. Baš zato su mi izričito dobri ljudi poslali darove. Nije nedostajalo ni domaćega piva od sirka i banana...

Užitak je jesti sa siromasima, vjerujte mi. Tanjuri ispunjeni do vrha dijele se svima odraslima. Čovjek se samo pita je li moguće da starac ili starica mogu to "dokrajčiti"! Ali sreća je što kraj svakoga od njih ima netko tko ih vodi

i pomaže im – mala djeca i unučad, koja im svojski pomažu da ništa ne propadne, ni mrvice!

Osim toga, to se ne jede na brzinu, već polako, uz mnoge govore zahvale. Žao mi je da niste mogli čuti kako vam zahvaljuju za rižu, krumpir, meso, kao i za sapun, šećer, sol..., za sve što su dobili na završetku proslave da ponesu kući. Dok zahvaljuju meni prisutnomu, ja zahvaljujem vama negdje daleko, koji ste nam priredili tu radost Božića.

U zatvorima

Ove godine nisam mogao slaviti Božić osobno u zatvoru, kao prije, jer po novoj naredbi stranci ne mogu više ispovijedati niti slaviti misu u zatvorima. Nisam uspio posjetiti svojeg prijatelja svećenika i trojicu njegovih supatnika u zatvoru. Ali uz pomoć domaćih svećenika i oni, kao i svi drugi u zatvorima, jeli su rižu na Božić i na Novu Godinu. Slavili su Boga, koji im u nevolji dolazi po dobrim i nepoznatim ljudima.

Zajedno sa svim mojim prijateljima u zatvoru, sa svim siromasima s kojima sam slavio Božić, svim prijateljima misionara i siromaha, želimo i molimo puno blagoslova u novoj 2015. godini.

TANZANIJA

– s. Kaja Perić

Već duže vrijeme želim vam pisati i srdačno vam zahvaliti za sve što ste za nas učinili. Kada govorim "nas", onda prije svega mislim na domaćinsku školu u Misiji Mbinga, u kojoj predajem, ali pritom mislim i na mnoge djevojke kojima naša redovnička zajednica, zahvaljujući vašoj pomoći, omogućava pristup višemu školovanju. To je zaista malen djelić onoga što su naše marljive i uzorne časne sestre misionarke ostvarile u 54 godine djelovanja. U javnosti domaćinska škola nije dovoljno prepoznata i cijenjena. Ona je kao zaboravljeni i zapušteno dijete našega, tj. tanzanijskog društva u kojem se stalno teži za napretkom.

Domaćinska škola kao zaboravljeno dijete

Zahajevi u školstvu koje određuju državni zakoni i propisi postaju sve veći, ali doprinos države u njihovu ostvarenju, što se tiče naše škole, gotovo je nikakav. U skladu s novom praksom, trebali smo izabrati naziv i moto naše škole, što nije bilo jednostavno, jer su svi za nas važni svetci koji nam služe kao uzor već bili "zauzeti" drugdje. Nakon duljeg razmišljanja odabrali smo za našu školu sv. Moniku. Ona je bila majka sv. Augusta, koji je u svojoj mladosti živio raskalašeno, ali se po molitvama svoje majke ipak vratio na pravi put i postao jedan od najvećih crkvenih naučitelja. I sv. Monika potjecala je iz Afrike, a svoje domaćinstvo je dobro vodila. I svojega hirovitog i naprasitog muža izvrsno je vjernički pratila sve dok se nije oslobođio loših navika. Marljivim fizičkim radom brinula se za svoju obitelj. Sve njezine izvanredne osobine mogле bi biti ideje vodilje našim učenicama. Za geslo naše škole izabrali smo: "Elimu ikuze maadili", što znači: "Obrazovanje unaprjeđuje život". Mi se trudimo da svojim učenicama dademo širok

svremeni odgoj i solidnu stručnu nauobrazbu. U prošloj godini doživjeli smo veliku radost. Mnogim djevojčicama iz naše okoline, koje iz različitih razloga nisu mogle nastaviti daljnje školovanje, pružile smo mogućnost da se upišu u našu školu. Tako smo prihvatali ponovno gotovo pedeset "novih" učenica, premda nemamo odgovarajući prostor za nova razredna odjeljenja. Sve su bile presretne što ih nismo odbili. A kako bismo to mogli učiniti? I ja sam, osobno, iz obitelji s mnogo djece i poznajem radost koja se osjeća kad vas ne odbiju. Budući da su sve naše učenice vrlo siromašne i ne mogu platiti ni vrlo nisku školarinu, pomazu svugdje radom. U školi gotovo ni nemamo namještenika. Poslove kao što su kuhanje, pospremanje, obradivanje povrtnjaka, radova u polju, brigu oko sitne stoke, obavljaju same učenice. Plaće za učitelje moramo sami osigurati i stoga moramo dobro voditi domaćinstvo i živjeti vrlo skromno da bismo održali naše djelovanje. Teško mi je kad vidim kako su naše učenice oskudno opremljene i kako si jedva štograd mogu priuštiti: nemaju dvije bluze ili sukњe, već samo jed-

KOSOVO

– s. Miroljuba Andelić
i s. Melania Cvrtak

U službi starijih i bolesnih

Dragi priatelji misija!
Radosne smo i zahvalne Bogu i našim nacionalnim upravama Papinskih misijskih djela u BiH i RH što smo mogle prisustvovati prošlogodišnjem susretu misionara u Sarajevu.

Za nas je bilo veliko duhovno obogaćenje slušati izvještaje naših hrvatskih misionara i misionarki diljem svijeta, kako žive i rade za širenje kraljevstva Božjega. Obogaćene iskuštvom drugih, vratile smo se u Kosovo, u mjesto Binč Vitina, te na svojem polju djelovanja nastavile činiti dobro svakom bratu i sestri u potrebi. Svakodnevno nam dolaze bolesnici, posebno starci: katolici, muslimani i pravoslavci.

Svi, Bogu hvala, imaju povjerenje u redovnice. Pružamo im medicinsku pomoć koliko možemo te na taj način ublažujemo njihove boli i tegobe. Među tim bolesnicima imamo sada jednoga teškog bolesnika koji je vrlo siromašan, tako reći bez ičega živi s majkom staricom i bratom. Boluje od karcinoma pluća. Svakodnevno mu pružamo pomoć u lijekovima, infuziji i hrani. Veoma je zahvalan. Svaki put kaže: „Hvala što mi produžujete život, bez vaše pomoći u lijekovima i hrani mene ne bi bilo više na ovome svijetu.“ Ima i drugih sličnih njemu, ali ne u tako velikoj bijedi. Sve to možemo činiti zahvaljujući vama, dragi priatelji misija, te vašoj pomoći i potpori koju primamo posredstvom naših misijskih ustanova.

nu, velik im je problem i nedostatak pristojna donjeg rublja. O slatkišima da i ne govorimo, ili da tu i tamo uživaju u sladoledu ili da pojedu jogurt. A sve su u dobi od 13 do 20 godina, dakle u dobi rasta. Ipak, njihove oči sjaje zaraznom radošću i čistim blaženstvom. Ono što naša afrička braća i sestre očekuju od nas, jest to da ih prihvaćamo kao sebi jednake u dostoјanstvu i da ih susrećemo s poštovanjem. Naše učenice ne vole neumjesne šale, jer što se nama čini šaljivim, njima može biti bolno. Veoma su osjetljive ako ih se ismijava. Kratko rečeno, one čeznu za tim da se s njima postupa kao s odraslim ljudima. One također ne žele da ih se smatra objektima za razne projekte, jer one nisu samovoljno odabrale siromaštvo i neznanje.

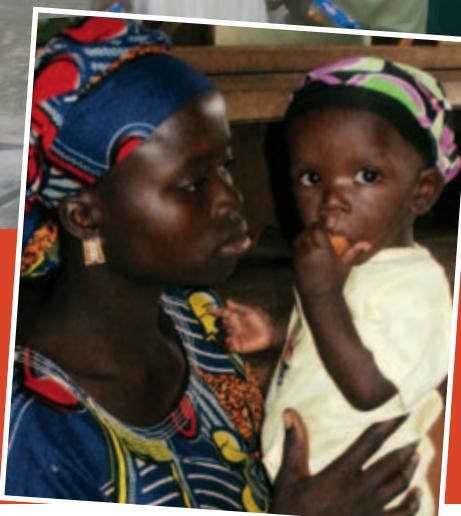
Velika mi je radost što mogu ustanoviti kako su brzo naše učenice postigle napredak u teoretskim i u praktičnim predmetima. To mogu potvrditi i naše privremene misionarke, koje naše učenice s ljubavlju prate. Veseli me kad čujem da su neke naše bivše učenice uspjele završiti fakultet, druge su postale medicinske sestre ili učiteljice, neke su krojačice ili kuharice, dok su druge opet postale majke i dobre domaćice. Mnoge su od njih i dobre redovnice u raznim samostanima. Sigurno je da se svaka učenica okoristila pohadanjem naše škole. U našoj školi zbog finansijske situacije ne možemo primiti u službu psihologe ili dobro obrazovane pedagoge, kojih je u zemlji vrlo malo.

Krajem svake školske godine svi mi učitelji i uprava škole pod stanovitim smo stresom što moramo primiti nove učenice i pobrinuti se da završene učenice započnu svoje zvanje ili krenu u višu školu. One koje žele otići u samostan, trebaju opremu, a za sve to trebaju novčana sredstva.

Naših 75 učenica, osmero učitelja i učiteljica i nas dvije sestre: s. Caritas, upraviteljica škole i ja srdačno zahvaljujemo za svu vašu pomoć bilo koje vrste i za vašu molitvu. Bog vas blagoslovio!

**SESTRA DOROTEA DUNDJER,
MISIONARKA U BENINU**

Gospodin sve naše nedostatke nadopuni svojim snagama

Sestra Dorotea redovnica je Družbe Marijinih sestara od čudotvorne medaljice. Poslanje ove Družbe je živjeti poput Marije: raditi, pomagati drugima na jedan skroviti način i tako širiti Božju ljubav, odnosno približiti Božje kraljevstvo onima koje susrećemo. U Hrvatskoj uglavnom djelujemo u većim gradovima, u Zagrebu, Osijeku, Dubrovniku, ali i u nekim drugim manjim mjestima. Ranije smo bile i u Srbiji i Bosni i Hercegovini. Danas imamo samo jednu zajednicu u BiH, a u Srbiji, nažalost, više ne djelujemo.

?

Spomenuli ste mesta u Hrvatskoj u kojima djeluju Marijine sestre, no vaših sestara ima i u dalekom Beninu. Kada ste otišli u Benin i koliko je sestara otislo?

!

U Benin sam otisla 1988. godine, zajedno sa sestrom Maristellom. Nakon dvije-tri godine pri-družile su nam se još dvije sestre, a nakon petnaestak godina došla je još jedna. Bilo je pet misionarki iz naše družbe. Trenutačno smo tri koje, još uvijek, imamo milost darovati svoje živote ljudima naše nove domovine, Beninu. Kad smo odlazile u Benin, cilj nam je bio pomoći bolesnicima i raditi sa siromasima.

?

Kako je izgledao vaš dolazak u Benin? Kakvi su bili vaši prvi dojmovi o Africi i tamošnjem životu općenito?

!

Benin u koji smo prije dvadesetak godina došle nije onakav kakav je danas; siromaštvo je bilo po-svuda. Moram priznati da nas to nije previše iznenadilo, jer smo tako nešto i očekivale. Pri samom dolasku odmah smo se primile posla, jer je bilo vrlo mnogo potrebitih, kojima smo ponekad bile poput slamke spasa. U takvim okolnostima nismo imale puno vremena razmišljati o tome što se događa oko nas i kakve su prilike u Beninu, već smo se dale na služe-nje. Istina, nismo mnogo činile, ali činile smo što smo znale i mogle, s puno ljubavi. Kad su nam se pridružile druge sestre, mogle smo proširiti svoje polje djelovanja i tako smo kre-nule s našim dispanzerom, s radom s djecom i s onime što je bilo najnuž-nije. Stoga smo najveću pozornost

usmjerile k bolesnicima, vraćanju njihova zdravlja. Vratiti zdravlje u Africi uistinu ima veliku važnost, jer svaka druga, recimo čak i svaka osoba bo luje od nečega. Malaria je posebno prisutna i uzima svakodnevno množe života. Najprije zbog manjka lijekova, a onda i zbog neznanja i nepravilna liječenja te bolesti.

Domaća duhovna zvanja

?

Prošlo je 25 godina otkako ste napustili Hrvatsku i otisle u Benin. Sada se može reći da su Marijine sestre u Beninu ostavile traga. Koliko se današnji Benin razlikuje od Benina u koji ste stigle?

!

Na početku smo bile samo dvi-je, zatim su nas bile četiri, a dje-latnosti koje smo obavljale preširoke. Djekoje koje su nam se pridruživale

bile su od velike pomoći, ali njihova pomoć nije bila trajna. Ubrzo su i te djevojke osjetile poziv te su nakon desetak godina, kad su prilike u Crkvi to dopustile, ušle u naš red i doobile smo prve domaće sestre. Danas u Beninu imamo šest zajednica, u kojima praktično trideset osoba stalno radi, a od toga je 27 domaćih sestara. Kad smo došle u Benin, naglasak smo stavile na bolesnike i djecu, na neishranjenu djecu i na poučavanje majki u odgoju djece. Danas je naše djelovanje proširenije. Brinemo se npr. o djevojčicama koje su ostale bez jednog ili oba roditelja, takoder o djevojčicama koje su prisilno udane te o onima koje su rođaci uzeli i dali ih da budu sluškinje, odnosno ropkinje. Istaknula bih da je riječ od djevojčicama koje su u dobi od 12 do 15 godina.

Utočište zlostavljanih djevojčica

? Za razliku od razvijenog svijeta, vi ste tim djevojkama jedini izbor, jedina prilika za bolji i drugačiji život, zar ne?

! Te su djevojčice prisiljavane na takvu strašnu budućnost, one su ostavljene i njihov dolazak k nama im je prilika za bolji život. Nastojimo im omogućiti sve ono što bi djeca njihove dobi trebala imati. Mlađe i školujemo. Ako im je životna dob prešla mogućnost školovanja, trudimo im se pružiti osnovna znanja, pokušavamo ih ospozobiti za zanate, da sutra mogu svojim rukama zaraditi svoj komadić kruha. Djevojčice ostaju u našim zajednicama dok god ne postanu punoljetne. Nažalost, kad napuste naše okrilje, prepustene su same sebi, jer ne mogu tražiti oslonac u svojim obiteljima, jer su, odbijajući da ih se prisilno uda, narušile tradiciju. Tradicionalna vjerovanja kažu da svako dјete mora biti podčinjeno roditeljima, stričevima, tetama i što oni kažu, to je "zakon". Ako im dijete odbije poslušnost, ono na neki način biva izbačeno iz obitelji. Tako da je puno djece koja su došla k nama i kod nas su pronašla i svoj novi dom. Taj je posao poprilično zahtjevan. Briga o tim djevojčicama iziskuje puno strpljenja, ljubavi, ali i materijalnih dobara. Uspjeli smo darovima prijatelja iz Hrvatske sagraditi četiri spaonice na sjeveru Benina, blagovaonicu i prostoriju za učenje,

a na jugu Benina, u našoj prvoj zajednici, sagradili smo dom zajedničkim darovima iz Hrvatske i Benina. Uspjeli smo privući samilost žena u Beninu koje imaju sredstva i koje su velikodušno pomogle izgradnju spaonica za naše djevojčice.

? Dan ima samo 24 sata, a vaše su obveze mnogobrojne. Kako organizirate vrijeme?

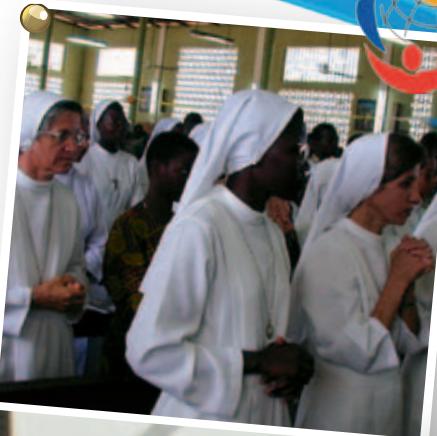
! Istina, vremena nikad dosta.

Udaljenost između naših kuća na sjeveru i na jugu je oko 600 kilometara. Ja praktično najmanje svaka dva mjeseca idem na sjever i ostajem tjedan ili više, ovisno o potrebama i zahtjevima našeg rada, ali kad živate za Gospodina i kad dajete sve što možete dati, sve druge nedostatke Gospodin nadopuni svojim darovima. U mojoj dobi će malo tko sjesti za volan i uputiti se na put dalek 600 kilometara, ali ja ipak, uz Božju pomoć, još uvijek uspijevam. Čovjek se umara, ali ako od srca čini ono što može, ako uistinu u to uloži sve svoje snage, Gospodin ostatak nadomjesti. Tako da sve te poteškoće i ne primjećujem.

Svjedočanstva posvećenog života

? Sestro Doroteo, u Godini smo posvećenog života, u kojoj su redovnici na poseban način pozvani donositi radost evanđelja ovom svijetu. Marijine su sestre u Beninu svojim svjedočenjem oduševile djevojke da im se pridruže. Koliko je njihova važnost za vaš red, ali i za budućnost Crkve u Beninu?

! Domaće sestre u Družbi Marijinih sestara od čudotvorne medaljice u Beninu uistinu su velik blagoslov. Općenito govoreći, a posebno za nas u misijama, treba nglasiti da budućnost Crkve počiva na posvećenim ljudima, jer se laici ravnaju po onomu što vide. Ako mi gdje zakažemo, ako ne živimo u potpunosti svoje redovništvo, ako ga ne svjedočimo, vrlo lako možemo ljudi udaljiti od sebe. Nije dovoljno "obaviti" svoje molitve, svoje obveze unutar okvira redovničke zajednice, nego treba djelovati i prema onima koji su izvan naših zidina. Naša su svjedočanstva vrlo važna. I zbog

toga je ova Godina posvećenog života iznimno važna, da u njoj možemo snažnije prepoznati poziv na svjedočenje. Kao što se to općenito događa za sve ljudе, i redovnicima je potrebna duhovna obnova. Djam je da smo se uspavali, udomili u svojoj ljudskoj posvećenosti, u našim razmišljanjima koje nas lažno tješi onim: "pa radimo i molimo koliko možemo". Takva naša uhodanost, uspavanost, ne predstavlja izazov za ljudе s kojima živimo. Mi smo pozvani da svoje djelovanje uime Isusa Krista "pokažemo" ljudima i prihvaćamo izazove u radu s njima. Kada će vidjeti naš rad, tada će osjetiti i našu bliskost, tad će se srušiti barijere i stereotipi.

? Kršćanstvo u Beninu prisutno je već 150 godina. Za kraj našeg razgovora, možete li nam reći kakva je, prema vašem mišljenju, budućnost Crkve u Beninu?

! Budućnost Crkve u Beninu je svijetla. Ona ovisi i o nama redovnicama, redovnicima, svećenicima. Vjerujem da ćemo ove godine dodatno posvetiti svoje živote, da druge možemo oduševiti za Isusa, da još više ljudi poželi primiti svete sakramente. Budućnost Crkve u Beninu ovisi i o vama u Hrvatskoj. Ovi si o vašim nesobičnim molitvama, o vašim žrtvama i darovima.

Razgovarala Ines Sosa Meštrović

† Josip Mrzljak,
varaždinski biskup

SU listopadu prošle godine u Rimu je održana Treća izvanredna opća biskupska sinoda, pod naslovom *Pastoralni izazovi vezani uz obitelj u kontekstu evangelizacije*. Sinodski oci iz cijelog svijeta donijeli su zapažanja i teškoće obiteljskoga i bračnoga života iz svih dijelova Crkve. Nakon iskrena iznošenja obiteljske i bračne problematike, na što ih je posebno potaknuo papa Franjo, biskupi su donijeli zaključke iznesene u 62 točke, koje će biti predmet razmišljanja i priprema za sinodu koja će se održati u listopadu ove godine. Papa Franjo i biskupi pozvali su sve članove Crkve na molitvu za obitelj i za svjetlo Duha Svetoga, koje je potrebno pastirima, kao učiteljima u Crkvi. U velikoj većini od tih 62-je točke biskupi govore o svetosti ženidbe koja posvećuje bračni život. Podsećaju nas na Božji naum od početka, kad je Bog stvorio čovjeka kao muškarca i

ženu i na to kako: "Sâm Isus, govoreći o praiskonskom naumu o ljudskom paru potvrđuje nerazrješivost zajednice između muškarca i žene te kaže da zbog tvrdoće srca vašega dopusti vam Mojsije otpustiti žene, ali od početka ne bijaše tako (Mt 19, 8). Nerazrješivost ženidbe ("Što ... Bog združi, čovjek neka ne rastavlja" – Mt 19, 6) ne smije se shvaćati prije svega kao jaram nametnut ljudima već kao dar koji se daje osobama zdrženima u bračnu zajednicu. Na taj način, Isus pokazuje kako Božja susretljivost uvijek prati čovjeka na njegovu putu, ozdravlja i preobražava otvrdnulo srce svojom milošću, usmjeravajući ga prema njezinu počelu, na križnom putu. Isus je naime živio u obitelji, prvo od svojih znamenja učinio je na svadbi u Kani, naviještao je poruku vezanu uza značenje obitelji kao punine objave koja obnavlja prvotni Božji naum (Mt 19, 3)." (Točka 14.) Iznoseći taj ideal, Cr-

kva ne zatvara oči pred poteškoćama i problemima koje na poseban način prolaze današnji bračni drugovi, koji često doživljavaju pravi brodolom, i zato u točki 51 biskupi kažu: "I situacije u kojima se nalaze rastavljeni i ponovno oženjene osobe zahtijevaju pomno razlučivanje i praćenje ispunjeno poštovanjem, izbjegavajući svaki govor i stav zbog kojih će se one osjetiti diskriminiranim i promičući njihovo sudjelovanje u životu zajednice. Briga koja se posvećuje tim osobama ne slabí vjeru zajednice i njezino svjedočenje o nerazrješivosti ženidbe, već štoviše, ona upravo u toj brizi izražava svoju ljubav." Čvrstoća i vjernost svake zajednice: obiteljske, župne, biskupijske, pokazat će se upravo u tome koliko ćemo osobe iz ranjenih i razorenih obitelji prihvati u naše molitveno zajedništvo i koliko ćemo moliti s njima i za njih. Na to smo posebno pozvani u veljači ove godine.

Da oženjeni supružnici koji su rastavljeni nađu prihvaćanje i potporu u kršćanskoj zajednici.

HAITI

Siromaštvom prekriven i Božjom ljubavlju obasjan

S. Izabela Galić, redovnica Školskih sestara franjevaka, rodom iz Kongore, kod Tomislavgrada, na službi u New Yorku, s čitateljima Radosne vijesti želi podijeliti djelić svojeg iskustva s putovanja u Haiti i posjetu služavkama Malog Isusa, misionarkama s. Liberiji Filipović i s. Ani Uložnik

Haiti je najsiromašnija zemlja zapadne hemisfere. Njezinu siromaštvu uvelike je pridonio razoran potres 12. siječnja 2010. godine. Tad je poginulo više od 250 000 stanovnika, a oko dva milijuna ljudi je ostalo bez krova nad glavom. Većina zgrada sravnjena je sa zemljom. Glad, siromaštvu, beskućnici, bolesnici... postali su svakodnevna pojava te siromašne zemlje. U njoj je i danas mnoštvo zgrada i zakrpanih šatorčića – kuća potleušica podsjeća na taj strašni potres. Desetci tisuća raseljenih svjedoče o još uvijek vrlo teškoj situaciji.

Želja za mojim odlaskom u tu napaćenu zemlju rodila se iz susreta sa s. Liberijom Filipović i s. Anom Uložnik, redovnicama družbe Služavke Malog Isusa iz Sarajeva, koje već godinu dana djeluju u Haitiju. Prigodom njihova posjeta New Yorku razgovarale smo i tad se u meni rodila želja da posjetim Haiti, s njima proživim koji dan i tako im dadem podršku.

Sestre djeluju u Centru "Kardinal Stepinac" koji je osnovao vlč. Giordano Belanich, svećenik hrvatskih korijena, rodom s otoka Ilovika, koji živi i djeluje u New Jerseyu, kojega poznajem od svojeg dolaska u hrvatsku župu u New Yorku. Sirotište je, neposredno nakon razornog potresa, osnovano za djecu koja su u potresu ostala bez svojih roditelja i najmilijih. Ondje

danasa živi 45-ero djece, o kojima briňu s. Liberija i s. Ana.

Teško je riječima opisati moj prvi susret s Haitijem. Sve što sam dosad čitala i gledala na TV-u nije mi dalo stvarnu sliku Haitija. Ona se može steći samo dolaskom i fizičkim susretom sa svime onime što proživljavaju stanovnici Haitija. Teško mi je bilo vidjeti tu lijepu zemlju, bogatu suncem i blizinom Karipskog mora u toliku siromaštvu. Kako ne ostati pogoden pokraj ljudi i obitelji koji žive u pokrpanu šatorčiću, bez struje, bez vode, a kraj njih hrpe smeća, na kojima razne životinje traže svoj plijen. U takvim uvjetima živi oko 85 000 stanovnika, s tim da trećina stanovništva uopće nema zahod. Samo se pitam kako u svemu tome ostati živ i zdrav?

Zdravlje ljudi posebno je tužna priča. O tomu je teško govoriti. O siromaštvu pogotovu. Škole su privatne, kao i bolnice. Sve se plaća! Tko si to može priuštiti? Koliko samo jedna obična upala stoji života? To najbolje pokazuje slučaj jednog dječaka iz sirotišta gdje sestre djeluju – najmanjeg štićenika. Majka tog dječaka, koji sad ima godinu i pol, umrla je od obične upale zuba, jer nije imala 20 dolara da ode zubaru. Dječak je tad bio još novorođenče. Svaku tugu i bol koju mi zadaje život tog naroda zaboravim kad vidim sretnu djecu u Centru

"Kardinal Stepinac", u zajedništvu sa sestrama Liberijom i Anom. Njihov osmijeh oslobađa i osvaja. Vidjeti ih, doživjeti njihovu ljubav i privrženost sestrama uistinu pokazuju kako Božja ljubav nema granica, cijene ni uvjeta. Biti svjedokom Božje produžene ruke koja brine o toj napuštenoj siromašnoj djeci, koja svoje utočište sklonište i sigurnost nalaze u Centru jest posebno iskustvo, a i poziv da se svi trudimo biti dio te produžene Božje ruke koja miluje potrebitе.

Bogu sam zahvalna što sam imala mogućnost poći u tu zemlju na karipskom otoku Hispanioli i osjetiti tek malen dio patnje koju ondje svakodnevno proživljavaju brojni stanovnici, osobito djeca. Zaista je Haiti siromaštvom prekriven, ali u isto vrijeme Božjom ljubavlju obasjan djelovanje služavki Malog Isusa. I ovom ih prigodom pozdravljam i želim Božji blagoslov u služenju braći ljudima.

s. Izabela Galić

SLAVONSKI BROD

Vjerovjesnički križ novoj misionarki

Rado sam prihvatio zamolbu glavnog urednika vlč. Antuna Štefana i napisao nekoliko riječi o događaju na kojem smo se našli zajedno uz nadbiskupa Đakovačko-osječkoga mons. Đuru Hranića Druge božićne nedjelje, 4. siječnja ove godine u župi sv. Josipa radnika u Slavonskom Brodu.

Nova misionarka s. Mirjam Filipović, u pratinji svoje provincijalne glavarice s. Agnes Šimić, primila je vjerovjesnički blagoslov i križ po rukama nadbiskupa Đure, koji je predvodio misno slavlje. Uz mjesnog župnika vlč. Matu Matašovića, koji je sa svojim suradnicima i redovnicama služavkama Kristovim priredio tu svečanost, te uz dvojicu nacionalnih ravnatelja Papinskih misijskih djela, koncelebrirali su vlč. Jakov Filipović, brat nove misionarke, vlč. Tomislav Karavidović i o. Marijan Zubak. Uza župljane, rodbinu i prijatelje nove misionarke bile su nazočne služavke Malog Isusa, na čelu s provincijalkom s. Admiratom Lučić, sestre franjevke Marijine misionarke iz Odžaka, gradonačelnik Mirko Duspara sa svojim suradnicima, predstavnici županije te predstavnici misijskih zajednica iz župa Slavonkobrodskog dekanata, koji su, uz čestitke novoj misionarci, predali i prigodne darove. Radosne božićne pjesme koje je

predvodio župni zbor pod vodstvom bogoslova te župe Luke Čosića, kao i vesela lica mnoštva vjernika na svetu misi u 10.30 sati, bili su istinski odraz Kristova poziva na vjerovjesništvo: „Podite po svem svijetu, propovijedajte evandelje...“ (Mk 16, 15). S. Mirjam, slušajući glas Kristov, pridružuje se dvjema misionarkama: s. Liberiji Filipović i s. Ani Uložnik, koje skrbe za djecu u sirotištu „Bl. Alojzije Stepinac“ u glavnom gradu Haitija Port-au-Princeu.

Nadbiskup Đuro u svojoj je propovijedi posebno naglasio da misije nisu neki „dodatak“ u pastoralu, nego je to prvotno poslanje Crkve. Prisutnima je posvijestio da nova misionarka i njezina zajednica u kojoj će djelovati postaju odgovornost i briga svih nas te da trebaju našu duhovnu i materijalnu podršku da bi mogle ostvariti svoje poslanje. Gostoprимstvo i radost domaćina zasigurno su zalog obećanja da s. Mirjam ne će biti sama.

Obitelj škola vjere

Nadbiskup je također posvijestio da su duhovna zvanja znak vjere jedne obitelji. Upravo to potvrđuje obitelj s. Mirjam, koja je na krštenju dobila ime Ana. Rodena je u Donjoj Skakavi, kod Brčkog, 23. listopada 1954. kao peto dijete u svojih roditelja, sad pokojnih Nike i Kate r. Jurišić. Roditelji su donijeli na svijet šestero djece, trojicu sinova i tri kćeri. Dvojica su sinova zasnovali obitelj, dok su kćeri odabrale duhovni poziv: s. Oli-

via, s. Marija i s. Mirjam. Najmlađi sin Jakov postao je svećenik; župnik je u Odžaku.

Ana je nakon osnovne škole i srednje medicinske stupila u družbu Služavke Kristove. Prve je zavjete položila 1978., a vječne 1985. Sa završenom višom medicinskom školom i teološkim studijem djelovala je na više mjesta u Švicarskoj, Austriji i Njemačkoj. Još od rane mladosti o misijama je rado slušala, čitala, razgovarala, interesirala se, osjećala misijski zov. Već je kao redovnica sve ostavila i svoj život založila kao „milostinju“ za druge. Služeći braći ljudima, osobito bolesnicima, prikupljala je „blago na nebu“. Kao misionarka će nastaviti prikupljati to bogatstvo koje „moljac ne rastače“ (usp. Lk 12, 33).

Zahvalni smo Bogu što je Crkva u BiH, dojučerašnje misijsko područje, podarila općoj Crkvi još jednu misionarku. Odlazak misionara s područja koje i samo vapi za brojnim svećenstvom i redovništvom istinski je znak života krajevne Crkve, kao i duhovnog zdravlja svećeničkih i redovničkih zajednica. Neka taj dar Služavki Kristovih, redovničke obitelji sluge Božjega Josipa Stadlera, utemeljitelja Služavki Malog Isusa, s kojima će djelovati s. Mirjam, kao i služenje svih misionara i misionarki, neka bude zalog novih svećeničkih i redovničkih zvanja, da bi Crkva u Hrvata Isusa u svojem srcu imala i s drugima ga dijelila. Neka živi Isus u nama i u svijetu po nama!

Don Ivan Štironja

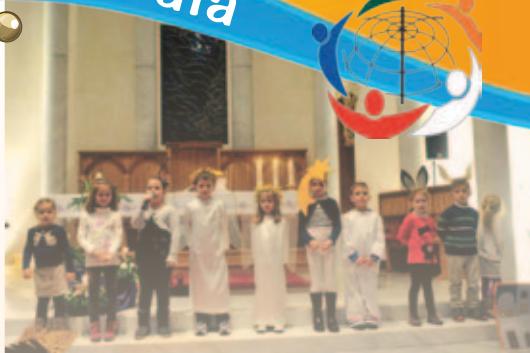

RIJEČKA NADBISKUPIJA

Proslavljen Dan svetog djetinjstva

Prošlo došašće proveli smo u društvu s djevojčicom Alejandrom iz južnoameričke države Ekvador. Ne znamo je li nas više oduševila priča kako živi naša vršnjakinja u Ekvadoru ili plakat s adventskim kalendarom koji smo s našim vjeručiteljima prolazili dan po dan do Božića. Neke misijske zajednice sa svojim malim misionarima bile su aktivnije, pa su u "radionicama" izradivale božićne ukrase koje su nedjeljom prodavale župljanima, a skupljeni prilozi namijenjeni su za djecu u misijama. U Župi sv. Ivana Krstitelja Škurinje bio je 14. prosinca izveden glazbeno-scenski program koji su pripremila djeca i mlađi iz susjedne Župe sv. Mateja Viškovo.

Posebno je svečano bilo 6. siječnja, na Bogoavljanje, ujedno i Dan Djela svetog djetinjstva, kad su učenici nižih razreda osnovnih škola grada Rijeke i okolice u pratnji svojih vjeroučitelja i roditelja donijeli u katedralu sv. Vida misijske kasice s uštedevinom koju su tijekom adventa prikupljali za siromašne vršnjake u misijskim zemljama. Sv. misu u riječkoj katedrali predvodio je nadbiskup Ivan Devčić, koji je zahvalio mnogobrojnim vjeroučiteljima, roditeljima, bakama i djedovima koji su djecu senzibilizirali za potrebe njihovih siromašnih vršnjaka koji žive u iznimno lošim egzistencijalnim uvjetima. Istaknuo je da smo svi informirani

o nehumanim uvjetima u kojima žive djeca u misijskim zemljama i zato nemamo opravданje ignorirati njihovu životnu situaciju. Puno je roditelja koji trpe, jer djeci ne mogu pružiti gotovo ništa. Moramo ih pratiti u molitvi, ali i svojim dobrovoljnim prilozima. Vjera nas potiče na tu velikodušnost i solidarnost, poručio je nadbiskup.

Andrea Škarabot Kunštek

ZAPREŠIĆ

Misijska zalaganja u župnoj zajednici

Prije pet godina u Pastoralnom centru Župe Kraljice Apostola u Zaprešiću počeli su se održavati božićni sajmovi. Jedan stand zaokuplja posebnu pozornost. Na njemu su ponuđeni kolači koje peku vrijedne župljanke, a sav prihod od prodaje namijenjen je za potrebe misija u siromašnim zemljama Afrike, Latinske Amerike i Oceanije, a posebno za projekte hrvatskih misionara u tim zemljama. Ove godine prikupili smo 1150 kn.

I prije božićnih sajmova Župa Kraljice Apostola bila je uključena

u pomaganje različitim misijskim projekata, posebno u pomaganje školovanja djece u misijskim krajevima. Podršku misijskim aktivnostima pružio je tadašnji župnik o. Mijo Šibonjić.

Unazad pet godina se i Marijina legija, koja djeluje u Župi, uključila u misijska zalaganja. Sadašnji župnik o. Vinko Sudar usmjerava nas u misijskom radu, da bi se misijske aktivnosti uskladile s cijelokupnim pastoralnom župne zajednice.

Najsretniji je onaj čovjek koji ima srce zahvaćeno žarom Božje ljubavi te slijedi evanđeoski poziv: nahraniti gladna, napojiti žedna, zaodjenuti potrebita...

Sonja Radman Livaja

ZAGREB

Djeca pomažu djeci!

ca u Betlehem. Da bismo što bolje zapamtili razlog, cilj i poruku koju su donijeli, s njima su razgovarala dva novinara. Među mudracima bio je i **anđeo misionara**, koji nas je sve pozvao da svaki dan izmolimo deseticu Krunice ili bar Zdravo Marijo za naše misionare, "da lakše svladaju jezik, da budu zdravi, da im vozila ne budu u kvaru..." U "radionicama",

a i sami kod svojih kuća izrađivali smo narukvice i čestitke. Sve smo to ponudili svojim župljanima s ciljem da pomognemo svojim vršnjacima u misijskim zemljama. Sakupljeni prihod od 2000 kn (uz novčanu pomoć i našeg župnika fra Martina) proslijedili smo u Nacionalnu upravu Papinskih misijskih djela.

Mali prijatelji misija i s. Ljubica

ZAGREB-GRAČANI - KAPOL

Pohod pjevača Betlehemske zvijezde

Mi mali misionari u Župi sv. Mihaela u Gračanima djelujemo duže od deset godina. Okupljamo se subotom u župnoj dvorani i izrađujemo različite predmete i suvenire

koje tijekom godine prodajemo na tri sajma: uskrsnome, misijskome i adventskome. Skupljeni novčani prilozi namijenjeni su za potrebe misija. Na Bogoavljenje, kad se obilježava Dan

Papinskoga misijskog Djela svetog djetinjstva, poslije svete mise, odjeveni u kraljeve, anđela i zvjezdonošca obilazimo obitelji u Gračanima koje nas žele primiti i čuti božićnu poštu

vijesti iz Crkve u Hrvata

solidarnosti za najsiromašniju djecu na svijetu. Pritom domaćini daruju svoje novčane priloge za potrebe djece u misijama. Drugi dan odlažimo na Kaptol i Novu Ves te posjećujemo crkvene ustanove, sve-

ćenike, zajednice časnih sestara, katoličke knjižare i sve druge koji nas žele primiti i slušati. Neki nas prolaznici malo začudeno gledaju dok hodamo odjeveni u plaštive s krunama na glavi, ali svugdje

nas lijepo dočekaju. U našoj župi skupljeno je 610 kn, a na Kaptolu i Novoj Vesi 10 640 kn i 100 australijskih dolara za djecu u misijama.

**Mali misionari
Župe sv. Mihaela Gračani**

MOSTAR

Svečano obilježen Dan Djela svetog djetinjstva

Užupi sv. Tome apostola na Bijelom brrijegu, u Mostaru, svečano je proslavljena svetkovina Bogojavljenja i obilježen Dan Djela svetog djetinjstva. Na poziv župnika Krešimira Puljića mise je tog dana predvodio Ivan Štironja, nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u BiH.

Prisutni su pobožno, molitvom i pjesmom, sudjelovali u svetoj misi te ponovo slušali predvoditelja misnog slavlja, koji je u svojoj propovijedi iznio brojne, gotovo nevjerojatne podatke o vrlo tešku stanju djece u svijetu te pozvao okupljene

da poput trojice kraljeva svi skupa slijedimo zvijezdu svoje vjere te svijet preobrazimo na sliku Isusa, koji je istinsko svjetlo koje želi obasjati cijeli svijet, a bez kojega je život sama tama i mrak. Ivan Štironja je iskoristio tu prigodu te zahvalio župniku i njegovim župljanima, kao i svim dobročiniteljima i prijateljima misija, za sve što čine za Papinska misijska djela, za misije i misionare.

Posebno je bilo dirljivo vidjeti najmlađe kako donose svoj novčić pred oltar i stavljaju u posebno priređenu bocu za siromašnu djecu o

kojoj, po svojim programima, brine Papinsko misijsko djelo svetog djetinjstva. Nakon svete mise vjernici su mogli nabaviti "misijski sok" od šipka, rukotvorine Franje i Željka Stojića, dvojice braće iz Župe Čerin, koji su domaći sirup od šipka pripremili i darovali za misije.

Uoči svetkovine Bogojavljenja vjeroučenici Župe Presnače

BANJA LUKA - PRESNAČE

Pjevači Betlehemske zvijezde

kreñuli su na put poput trojice mudraca. Išli su od vrata do vrata pjevajući božićne pjesme i prikupljajući priloge za siromašnu djecu u misijskim krajevima svijeta. Posjetili su i banjolučkog biskupa Franju, pomoćnog biskupa Marka i njihove suradnike u Biskupskom ordinarijatu. Na tom putu prikupili su 204,40 mara-

ka, koje su prosljedili Nacionalnoj upravi Papinskih misijskih djela BiH. Tako su se vjeroučenici pjevači betlehemske zvijezde Župe Presnače priključili brojnoj djeci širom svijeta koja pod nazivom pjevači betlehemske zvijezde prikupljaju priloge u korist svojih siromašnih vršnjaka u misijskim krajevima svijeta. (biv)

TRAVNIK

Dar za školovanje jednog djeteta u Africi

Utijekom došašća učenici IV. b razreda KŠC-a "Petar Barba-

rić" Travnik organizirali su akciju prikupljanja novca za školovanje jednog djeteta u afričkim misijama. Odričući se svojih svakodnevnih malih užitaka i navika, nastojali su djelovati karitativno. Sve se odvijalo u duhu priprave za Božić. Akciju je s radošću podržao duhovnik sjemeništaraca i dijecezanski ravnatelj Papinskih misijskih djela u Vrhbosanskoj

nadbiskupiji vlč. Pavo Šekerija, koji je ujedno i voditelj karitativno-misijske sekcije u travničkom sjemeništu. Isto tako razrednica IV. b razreda Ivona Rajković podržala nas je u tomu kršćanskom pothvatu i odobrila odvijanje akcije u razredu.

Akcija je završila pred Božićem, a prikupljeno je 120 maraka, što je dostatno za školovanje jednog djeteta u Africi. Učenici su bili presretni što su svojim skromnim prilozima dali velik doprinos za smanjenje bijede u svijetu.

Ivan Matijević, IV. b

DR KONGO
– Fra Stojan Zrno

Nedjelja je ujutro. Stigosmo u naselje farmi Tshongwe. Posvuda vlada neka opuštenost. Dan je Gospodnji, pa čemu žuriti? Čekat ćemo barem dva-tri sata dok se svi okupe, jer neki stanuju udaljeni desetak kilometara. Tek kad je dobro zagrijalo, starješina kršćana dade nam "zeleno svjetlo" da možemo poći u kapelu. Crkvica je lijepa kao malen dragulj u gustoj šumi, ali je građena prije 70 godina za malu skupinu Belgijanaca koji su upravljali farmom i ondje živjeli. Domaći ljudi još nisu bili kršteni. Pričali su mi neki stariji ljudi da su onamo dolazili za velike blagdane i drugi Belgijanci, s udaljenih farmi, i svi zajednički slavili Božić i Uskrs. Bilo je to vrijeme kad su okolne kuće bile prave vile. Danas više nema niti jednog bijelca, osim velikog gospodara koji stanuje u Kinshasi i dođe tek 2-3 puta godišnje izvršiti inventuru. Ali sad ima nešto vrlo lijepo, čega tad nije bilo. Domaći crnci su se namnožili i mnogi su postali kršćani, tako da nam je ta krasna crkvica postala i pretlijesna. Svaki put u njoj smo nabijeni kao sardine u kutiji, samo što se sardine kupaju u ulju, a mi u znoju lica svojih. Neka je tako! Jest naporno, ali je divno!

Misijska nedjelja u naselju Tshongwe

Najteže je s bebama koje stalno vrište, jer im je vruće, a majke ih pokušavaju rashladiti pušući u njih. Kad nema ventilatora, može i tako, na puhanje! Ako koja beba ustraje u plaku, majka se mora progurati kroz narod i iznijeti ju na zrak.

Danas je Misijska nedjelja. Eto, danas ću ovdje u misijama govoriti o misijama. Divim se tim kršćanima, od kojih su neki tek nedavno kršteni. Ipak, bolje razumiju misijski duh nego mnogi svećenici u Europi! U toj velikoj gužvi, vrućini i sparini krstio sam jednu bebu.

U Muzomboju uče graditi kuće

Malo izvan koncesije farmi goveda, desetak kilometara od naselja Tshongwe, smjestilo se selo Muzomboji. U selu žive ljudi sa svim strana. Došli su da bi obradivali plodnu zemlju i ostali stalno. Najprije su stanovali svatko u svojem polju, a nedavno su se, gotovo svi, preselili uz glavni put i tako je nastalo selo. Provo što opazih jest to da im se kapelica srušila. Dugo im je i trajala! Tek malo više od jedne

godine. Bio je to njihov prvi pokušaj zidanja "prave" kuće. Nikakvo čudo što se raspala. U poljima su pravili male kolibe od suhe trave, od vrha do dna. Kasnije su počeli graditi malo "luksuznije" kuće, opletene plotom i zalijepljene blatom. Sad pokušavaju zidati kao i u ostalim selima, tj. od glinenih blokova sušenih na suncu. Ali ni jedan se zanat ne izuči tek tako, na brzinu. To je pokazala i njihova kapelica, koja je izdržala tek malo više od godine. Tek što se sa svima rukovah, predbacim im: "A gdje ćemo slaviti svetu misu?" Odgovoriše svi u jedan glas: "Napravili smo novu!" Odmah odoh pogledati to novo djelo njihovih ruku. Moram priznati da me zadivila. To je jedna malo veća afrička koliba, ali je lijepa. Ljepša čak od mnogih u drugim selima, gdje imaju iskušto s gradnjom. Taj su put ozbiljnije radili i sigurno će im poslužiti više godina.

Početak školske godine kasni dva mjeseca

Pregledavam i školske "zgrade". I ondje su malo napredovali od posljednjega mojeg dolaska.

Jedna učionica nije loša. Naravno, nema ni klupa ni ploče. Kad je ravnatelj još prošle školske godine bio kod mene u misiji, dao sam mu kredite i neke knjige za učitelje. Djeca uopće nemaju knjiga. Što će im kad su dovoljno pametna! Zar da im bavala nažljaju ramena? U misiji je ravnatelj dobio i školske ploče od šperploče, koje svako jutro donosi u školu, a onda ih poslije nastave враћa kući, da ih ne ukradu. Djeca sjede na zemlji ili na komadu drveta, koji svako jutro unose u učionicu. Druga učionica ima samo poluzid. Krov od suhe trave počiva na nekoliko kolaca. Treća učionica se srušila. A ostalih nema. Nema ni ravnatelja škole. Otišao je na žalovanje prije tri tjedna u grad Kaniamu. Umro mu je netko iz obitelji i još se nije vratio. Neki pričaju da se ne misli ni vraćati, jer je, navodno, našao tamo posao u državnoj sigurnosti. Ali prije nego što je pošao u Kaniamu, zaključao je u svojoj kolibi sve što pripada školi: kredet, ploče na kojima pišu, knjige za učitelje... Sad bi preostali učitelji napokon počeli upisivati učenike, da započnu školsku godinu, ali kako poučavati djecu kad ničega nemaju? Velim poglavaru sela da on uzme svjedoček, otvoru kuću i uzme školski pribor, jer nitko nema pravo posvojiti nešto što pripada školi. Eto, drugi uče već dva mjeseca, a ovdje još nisu ni počeli.

Navečer su pjevači dugo pjevali uz veliku vatrnu, jer nije bilo kiše. Iako su mnogi učenici otišli u školu u grad Kaniamu ili u druge škole, ipak je jedna mlađa žena izvanredno vodila pjevanje, kao i ujutro na svetoj misi.

Povratak u misiju

Točno u podne napuštamo Muzomboji i vraćamo se kraćim putom, kojim dosad nisam išao. Na dvama drvenim mostovima daske su bile istrunule, pa ranije nikad nije bilo moguće preko njih prijeći. Obavijestili su me da je uprava farmi goveda stavila nove daske i da se može voziti do susjednog sela Kishinde. Savana je prekrasna u tom vremenu na početku kišnog doba. Svuda blista zelenilo. Spuštamo se i uspinjemo po blagim brježuljcima. Ljudi nas svuda pozdravljuju ispred svojih koliba. Ponekad se zaustavim i djeci podijelim bombone. U tom je kraju zemlja vrlo plodna. Mnogi ljudi iz Kishindea stanuju u polju cijelo kišno doba, obrađujući zemlju. Svatko je sebi napravio kolibu. Ujutro i navečer, dok je svježije, rade, a za podnevne žege odmaraju se u kolibi ili ispod drveta blizu kolibe. Dobro je da ljudi rade, jer tko radi, ne će trpjeti od gladi. Ali ima i jedna nezgoda. Djeca žive s roditeljima. Ona veća im pomažu, a i mala su stalno na oku. Nažlost, ta djeca ne idu u školu, jer je Kishinde

vrlo daleko. Iako mi se cesta čini pričično dobra, ipak smo potrošili puna tri sata za 54 km do misije u Kimpangi. Dakle, ni 20 km na sat. Takav je promet u Kongu. Voziti 20 km na sat znači voziti dosta brzo!

Prevario me upravitelj farme

Ima jedna mana kod tih ljudi. Ne možeš se u njih pouzdati kad što obećaju. Nekad ne znaju dobro predvidjeti kako će se stvari odvijati, pa nehotično varaju. Drugi su nemarni i ne drže previše do onoga što su obećali. A ima i mangupa koji namjerno varaju. Mene je ovaj put prevario upravitelj farme, koji ima neki stari kamion. Vjerujem da to nije namjerno učinio. Obećao mi je kamion za prijevoz šina i cementa za most blizu sela Kabombwe, udaljena 140 km. Dugo je tražio gorivo i ceradu, tjednima odgađao vožnju i na kraju, jednostavno, rekao: "Kiše stalno padaju. Ne mogu sa starim kamionom ići na put. Bojam se da ću zaglibiti i ostati u blatu." A toliko sam želio završiti taj most još ove godine, da vozilom mogu stići i do najudaljenijeg sela. Sad mi ne preostaje ništa drugo nego čekati sljedeću godinu i sušno doba. Tako je to. Nekada zbog "sitnica" propadne cijela godina. Meni se nekako uvijek žuri, jer bih htio mnogo toga istovremeno uraditi, ali i sam uviđam da je nemoguće u Africi planirati na duge staze.

Sv. Josip Vaz, apostol Šri Lanke

Svetci i blaženici neprestan su poziv na naslijedovanje Isusa, ali i na radosno življenje Evanđelja. Takvo radosno življenje mogli smo primijetiti ovih dana na licima mnogih vjernika Šri Lanke, zemlje koju je sveti otac Franjo nedavno posjetio. Dok druge zemlje imaju mnoge svetce, Šri Lanka je dobila prvoga "svojeg" svetca. To je otac Josip Vaz, rođen 1651. u Goi, u Indiji. Za svećenika je zaređen 1676. Nakon što je 1684. osnovao društvo svećenika po uzoru na Oratorij sv. Filipa Nerija, o. Josip je odlučio poći u Šri Lanku, koja je tada bila pod vlašću Nizozemske i velikim utjecajem kalvinista. Katolička je Crkva tada prolazila mukotrpne trenutke. Naime, portugalski misionari ušli su u Šri Lanku 1505. godine i djelovali do 1636. U tom razdoblju sagradili su 415 crkava i kapela. Kalvinisti, koji su došli s nizozemskom vlašću, postali su vrlo netrpeljni prema vrijednim katoličkim misionarima. Nizozemci su zauzeli Šri Lanku od 1637. do 1658. godine i postupno su sprječavali djelovanje Katoličke Crkve i proganjali katoličke svećenike, kojima je bilo zabranjeno boraviti na tom otoku pod prijetnjom smrti.

Kalvinisti su uništili mnoge katoličke crkve i kapele, prisiljavajući ljude da prihvate kalvinizam. Više od četrdeset godina katolici nisu imali svećenika, te tako nisu mogli primati sakramente. U takvim je prilikama 1686. o. Josip tajno došao na Šri Lanku, kao običan prosjak. Znao je noću s velikim oprezom tražiti katolike, razgovarati s njima, dijeliti s njima svakodnevne brige i prenosići im evandeosku poruku. Radi izbjegavanja nizozemskih osvajača, otišao je na jug zemlje, u budističko Kraljevstvo Kandy. Tamo je bio uhićen i zatočen, jer su ga smatrali špijunom.

Ponašanje o. Josipa u zatvoru toliko se dojmilo čuvara da ga je kralj odlučio oslobođiti i dopustiti mu da nastavi sa svojom misijom. Otada je djelovanje o. Josipa bilo podijeljeno između Kraljevstva Kandy i tajnih odlazaka na nizozemska područja. Umro je iscrpljen 1711., u 60-oj godini života. Za njega sigurno vrijedi biblijska misao: "Blago čovjeku koji trpi kušnju, jer će prokušan primiti vijenac života." Smatra ga se apostolom Šri Lanke, a zajedno s jednim subratom preveo je Sveti pismo na singalski jezik.

Crkva u Šri Lanki već je 1737. godine pokrenula postupak za njegovo proglašenje blaženim, a blaženim ga je 21. siječnja 1995. proglašio papa Ivan Pavao II. za vrijeme svojeg apostolskog pohoda Šri Lanki. Dvadeset godina kasnije, 14. siječnja 2015. papa Franjo proglašio ga je svetim, na istom oltaru iz 1995. godine. Šri Lanka je time dobila „svojega“ prvog svetca. Zanimljivo je da su na kanonizaciji sudjelovali i budisti i hinduisti. Nažalost, ne zna se točno mjesto gdje je sv. Josip Vaz pokopan. Najvažnije je za nas vjernike duhovna prisutnost svetaca u našem životu i moć njihova zagovora u raznim životnim prilikama.

Važno je istaknuti nekoliko misli na koje je Sveti Otač stavio naglasak u svojoj propovijedi na svetoj misi proglašenja svetim o. Josipu Vazi. Naime, izazov suvremenim misionarima diljem svijeta ostaje višereligijski kontekst u kojem djeluju. Sveti Otač je rekao da je sv. Josip Vaz znao ponuditi istinu i ljepotu Evanđelja u takvu kontekstu, s poštovanjem, pobožnošću, ustrajnošću i poniznošću. On je tako postao uzor suvremenim misionarima, ali i vjernicima u društvu u kojem se govori o toleranciji, a da pritom mnogi ne razumiju dubinu te riječi. Sveti Otač prikazao je sv. Josipa Vazu kao uzornu osobu, koja "uči izići prema periferijama, da bi se Isusa Krista posvuda poznavalo i ljubilo". On ostaje dakle revan misionar, koji je poput nas "živio u razdoblju brze i duboke promjene: katolici su bili manjina i često podijeljeni među sobom, bilo je neprijateljstava, pa čak i progona izvana". Papa je poručio da su Josipova ljubav prema Bogu i bližnjemu te njegova predanost još i danas primjer Crkvi u Šri Lanki i na cijelom svijetu da u svojem služenju "ne pravi razliku u rasi, vjerovanju, plemenskoj pripadnosti, društvenom položaju ili religiji".

Molimo zagovor novog svetca Josipa Vaza za sve naše misionare i misionarke, osobito za one koji trpe progone zbog i uime religije.

Vlč. Odilon Singbo

darovatelji

ZA MISIJE I MISIONARE:

Marko i Filip Mance 200 kn * Ana Pozderac 5.000 EUR * Ivo Anić 100 EUR * Zdravko Ruk 2.500 kn * Berislav Bambir 50 kn * Dušanka Tadić 200 kn * Jelena Marinčić 200 kn * Suncica Čoklica 100 kn * Štefica Ričko

100 kn * Gordana Uglešić 600 kn * Ankica Udićak 200 kn * Zvjezdana Sikirči Assouline 200 kn * Katarina Lesica 200 kn * Marija Baraćević 300 kn * Jelena Grabant 200 kn * Zdravka Lovrić 50 kn * N. N. 450 kn * Sanela Kučar 100 kn * Zdenka Podhraški-Relja 20 kn * Branimir Gabrić 50 kn * Božena Baraćić 700 kn * Ružica Raspopić 200 kn * Ante Matković 50 kn * Katica Maljković 300 kn * Kata Rimac 100 kn * N. N. 200 kn * Ante Milišić 75 kn * Bosmattom d.o.o. 2.000 kn * Župa Krapinske Toplice 80 kn + 80 kn * Kristina Filipov 50 kn * Lujo i Lujo d.o.o. 170 kn * Ozana Grubišić 500 kn * Kata Mlinarić 192 kn * Ivana Josipović 100 kn * Župa Gospic 2.120 kn * Branko Jurić 800 kn * Jagoda Radman 70 kn * Snježana Badrov 50 kn * Agneza Vreš 50 kn * Nada Hrga 300 kn * Darko Jerković 1.000 kn * Margaret Devčić 500 kn * Ivan Mikloš 300 kn * Darko Galović 300 kn * Obitelj Grigić 200 kn * Bosiljka Celant 200 kn * Nada Vrbek 100 kn * Barica Vučica 100 kn * Damir Šeremet 200 kn * Veronika Valičević 100 kn * Dobročinitelji preko O. Drage Kolimbatovića 3.900 kn * Miroslav Fadić 100 kn * Marijan Almaš 20.000 kn * Jure Starić 60 kn * Juraj Brajnović 200 kn * Danijel Oprauš 50 kn * Tomislav Borovac 50 kn * Midhad Huskić 50 kn * Članarina Misija zajednice Župe Gerovo 500 kn * Vinko Klarić 150 kn * Župa Duha Svetoga, Cepin 5.000 kn * Mario Preden 900 kn * Božidar Škarec 200 kn * Berislav Bambir 50 kn * Dominika Papić Kukić 100 kn * Ivana Josipović 100 kn * Kata Novaković 200 kn * Zaja Zubčić 50 kn * Pero Miloš 300 kn * Stela Dujmović 100 kn * Marija Jurinjak 200 kn * Mirna Pošćić 100 kn * Jasmina Bernat 50 kn * Tomislav Batinic 75 kn * Goran Šipek 50 kn * Marija Širotković 50 kn * Hrvoje Cerovac 160 kn * Irena Slišković 200 kn * Ivka Nedić 50 kn * Manda Bunjevac 200 kn * Kata Zavacki 100 kn * Katja Antić 70 kn * Sestre milosrdnice, Livno 28 KM * Gizela Dolić, Livno 50 KM * Klanjateljice Krvi Kristove, Kongora 53 KM * Zlatko Begić, Kruševac 120 KM * Ana Didak, Didaci 26 KM * N. N., Mostar 50 KM * Dom zdravlja, Široki Brijeg 500 KM * Ob. Vojin Šuljik, Mostar 50 KM * Franjo i Željko Stojić – prodaja misijskog soka, Čerin 350 KM * Župa Rodenje BDM, Modriča 76 KM * Župa sv. Alojzija, Pećnik 28 KM * Mario i Ivana Šeremet, Novo Sarajevo 200 KM * Vjeroučenici sa s. Anom Marić, Rodoc-Mostar 360 KM * Don Ivo Šutalo, Studenci 50 KM * Školske sestre franjevke, Hercegovačke provincije-Sarajevo 100 KM * M. i B. I., Sarajevo 100 KM * Preč. N. N., Sarajevo 2.000 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I

NAPOTREBITIJE:

Ivo Ivić, Donja Golubinja 20 KM * Danijel Batarello, Kasstel 20 EUR * Ljubica Jelić, Široki Brijeg 30 KM * Ankica Jurić 50 KM * Damir Biljan 300 kn * Božena Klepić Hećimović 500 kn * Gordana Jurković 200 kn * Ines Pereša Zović 130 kn * Ankica Kaurin 2.000 kn * Blaško Kivić 200 kn * Branko Dragoević 300 kn * Mirjana Deak 200 kn * Franjo Agica Tomić 400 kn * Župljanke Župe Kraljice apostola, Zaprešić (pečeće kolača) 1.150 kn * Vera Čarbonja 200 kn * Milka Brunec 200 kn * Ivan Janeš 650 kn * Marija Mišić 200 kn * Dragutin, Ivanka i Branimir Kalenac 1.500 EUR * Matija Knežević 25 EUR * Marija Smoljo 100 kn * Pero Petanović 100 kn * Josip Kordić 100 kn * Željka Vodopijja 200 kn * Pavle Radonić 300 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Anka Pera 200 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Preč. Mijo Nikolić, Sarajevo 200 KM * Mario Grbavac, Sarajevo 94,50 KM * Vrhbosansko bogoslovno sjemenište, Sarajevo 474,25 KM; 76,56 EUR i 18,50 kn * Bogosloviji III. godine-Sarajevo 100,50 KM i 10 EUR * Vjeroučenici Župe Presnake s vjeroučiteljicom Blaženkom Ivelić 204,40 KM * Vlč. Vlado Borić, Sarajevo 100 KM * Djeca Župe sv. Mihovila Arkandela, Kopanice 317,80 KM; 20 CHF; 58 EUR i 32 kn * Djeca OS Oštra Luka – Bok 558,95 KM; 425,40 kn i 21,90 EUR * Djeca Župe Rođenje BDM, Polog 300 KM * Djeca Župe Radunice sa župnikom: vlč. Ilijia Orkić 82,70 KM; 178 kn i 7,50 EUR * Marko, Petar i Matej Jukić 73,55 KM * Martina i Mato Martinović 22,95 KM i 7,50 EUR * Veronika 10 KM * Monika Antolović 31 KM * N.N. 53,25 KM * Andrej i Iva Antolović 50 KM i 19 kn * Nikolina, Ivan i Antonija 19,60 KM; 12,20 kn i 1 EUR * Marko, Antonio i Marin Ivanić 169,60 KM; 5 EUR i 20 kn * Monika Antolović (Jerke) 38,25 KM * Valentina, Marko i Anamarija Matijević 40 KM * Marija Kajić 28,50 KM * Luka, Katarina, Stjepan i Ana Jukić 10,65 KM i 50 kn * Jozo i Nikola Marković 10,60 KM * Župa Mejaši 280 kn * Varga Vesna 190 kn * Josipa Rovis 1.250 kn * Marica Jerkan 100 kn * Toma Mrnjec 400 kn * Margaret Devčić 500 kn * Mali misionari – Pjevači Betlehemske zvijezde iz Župe Gračani 610 kn * Pjevači Betlehemske zvijezde iz Gračana u pohodu po Kaptolu i Novoj Vesi u Zagrebu 10.640 kn i 100 AUD * Mali misionari – Pjevači Betlehemske zvijezde iz Župe sv. Pavla, Zagreb – Retkovec 4.037 kn * Milijana Škarica 2.000 kn * Župa sv. Antuna Pad., Zagreb – Sveti Duh * FRAMICA iz Varaždina 200 kn * Vlč. Ivan Žufika 1.350 kn * Župa Murter 4.850 kn * Sanja Nikčević 500 kn * Ljerka Berković 40 kn * Župa Davor 450 kn * Stjepan Kozelka 50 kn * Marija Nikolić 50 kn

ĐELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆNIKA U MISIJAMA:

Župa sv. Mihovila Arkandela, Kopanice 500 EUR * Vlč. Marinko Filipović, Kopanice 500 EUR * Župa Rodenje BDM, Polog 700 KM * Nikola Crnković 100 EUR * Anka i Damir Lončar 100 kn

ZA GLADNU DJECU:

L. B., Novi Travnik 50 KM * Župa Presveto Srce Isusovo, Glavice 562 KM * Slavko Burić, Mostar 100 KM * Božidar Ravenščak 300 kn * Petar Lušo 1.000 EUR * Marinko Hudolin 200 kn * N. N. 500 kn * Cvjetka Mijić 50 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Učenici IV. b. KŠC "P. Barbarić" Travnik 120 KM * Ivanka Doko, Čitluk 25 KM * Komping d.o.o. – Vitez 50 KM * Marica Tabak 100 KM * Zdenka Mamuza 100 KM * Janja Rimac 100 KM * Ivanka Rimac 100 KM * Mara Jurić 70 KM * Dunja i Bruno Budimir, Busovača 100 KM * Iva Lukač, Rašeljke 100 EUR * Anda Mihaljević, Nova Bila 50 KM * Vlatka Nikolić 100 kn * Katica Marević 1.700 kn * Danica Kristić 100 kn * Anda Svoboda 50 kn * Slavko Orosz 100 kn * Verica Grbić 270 kn * Matija Gložnić 100 kn * Stevo Horvat 100 kn * Josip Župan 600 kn * Damir Krizmanić 50 kn * Vice Condrić 400 kn * Josip Jurić 1.600 kn * Andreja Šneler 200 kn * Tina Šarić 800 kn * Igor Končurat 300 kn * Seka Grozdanić 760 kn * Dario Maradin 100 kn * Jasna Matušek 50 kn * Manda Buturac 760 kn * Grgur Drozdek 75 kn * Sonja Kovačević 500 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

Školske sestre franjevke, Breštovsko 29 KM * Stane Radulović 50 kn * OPG Marija Pašalić 5.000 kn * Irena Šanek 80 kn * Katica Amidžić-Peročević 50 kn * Marija i Ivo Rumora 1.000 kn * Željana Nižić 50 kn * Dario Časar 100 kn * Ružica Medvarić Bračko 200 kn * Spomenka Mandić 200 kn * Matija Knežević 25 EUR * Dragica Mičić 800 kn * Mirna Noglić 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * Kata Sabelja 100 kn * Viktorija Vićić 100 kn * Srećko Botrić 150 kn * Katica Kuštro 100 kn * Božo i Daniela Lončar 150 kn * Mihail Popinjač 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Djeca Župe Sv. Ante Padovanski, Žepče 2.200 KM * Marija Rudančić 100 kn + 100 kn * Slavica Bilandžić 100 kn * Iva Miličević 150 kn * Kristina Jurković 200 kn * Ruža Doknjaš 30 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Blaženka Vulić 500 kn * Milan Čogelja 50 kn * N. N. 100 kn * Igor Pivac 500 kn * Romano Tripalo 150 kn * Stana Prskalo 150 kn * Ružica Medvarić Bračko 200 kn * Nikola Topić 200 kn * Katarina Vajdoher 200 kn * Divna Tomas 150 kn * Nada Markić 140 kn * Srećko Botrić 150 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Preč. Miroslav Agostini, Sarajevo 50 EUR * Don Andelko Planinic, Prenj 100 KM i 40 EUR * Internet "Sv. Josip" Sarajevo 50 KM * Martina Vladić III. r. gimnazije KŠC "Sv. Josip" Sarajevo 42 KM * Anto i Jela Marković, Salzburg 100 KM

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIIJ:

Marija Puhić 40 kn * Marija Bartošek i suradnici 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

SKEJIĆ ROBERT 10 kn * Duška Čorić 3.051,20 kn

ZA MISIJI KAMBALA – DAKAWA,

TANZANIJA:

Župa Sv. Mihovil Arkandeo, Kopanice 150 EUR

ZA MISIJI KISONGO U TANZANIJI:

Ob. Srećka Vučine, Mostar 200 EUR * Ob. Đure Antunović, Velika Mlaka 100 EUR * Djeca Župe Presveto Trojstvo, Novo Sarajevo sa s. Nedom 517 KM

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Preč. Miroslav Agostini, Sarajevo 50 EUR * Marianti Jukić, Lug-Brankovići 50 EUR * PMI Župe Lug-Brankovići sa s. Marinelom – prodajna izložba 600 KM * SMI – Kuća Navještenja, Gromiljak – prodajna izložba 18.000 KM i 1.200 EUR * Služavke Malog Isusa, Dubrovnik 1.000 kn * Marija Vidović 200 kn * Vilma 100 kn * Mihaela Tadić 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Anka i Damir Lončar 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJI:

Marija Pintarić Tukara 2.000 kn * Petar Bezmalinović 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Milan Šijan 250 kn * Vilma 100 kn * Biserka Zorbas 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Dječji vrtić Poletarac (Akcija došaće), Zagreb * Grupe Zečići i Ribice, Dječji vrtić Poletarac, Zagreb 80 kn * Ekoveteran, Zagreb 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Josip Rajčić 30 kn * Matija Knežević 50 EUR

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Zvjezdana Hlupić 6.000 kn * Matija Knežević 200 kn

ZA AKCIJA MIVU - MISIJSKA VOZILA:

Uslužni Obrt G.M.P. 100 kn * Ljerka Čop 20 kn * Župa Gornja Rijeka 500 kn * Kata Malešević 50 kn * Uslužni Obrt G.M.P. 200 kn * Ariana Amadori Margitić 30 kn * Marija Vulin 2.000 kn * Zlatko Marković 30 kn * Ana Mance 50 kn * Davor Cindrić 500 kn * Zdenka Baraba 200 kn * Marijan Petrin 75 kn * Župa Veliškovci 368 kn * Kristina Župančić 100 kn * Ruža Dukić 20 kn * Luca Radman 20 kn * Dragutin Ricijaš 150 kn * Obitelj Maškarin 100 kn * Josip Bašić 100 kn * Alojzio Butko 100 kn * N. N., Sarajevo 2.000 kn

POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

Vlč. Bojan Ivić, Sarajevo * Župa Radunice; Vrhbosansko bogoslovno sjemenište * S. Valerija Sakač, Župa Pitomača * Kornelija Ranac * N. N. * Ljiljana Delija

Europski susret nacionalnih ravnatelja papinskih misijskih djela

Katolička Crkva u Hrvatskoj, Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i Grad Zagreb kove su godine dobili neizmjernu čast da organiziraju susret europskih ravnatelja Papinskih misijskih djela, koji će se održati u Zagrebu od 1. do 5. ožujka 2015. godine, u Duhovno-edukativnom centru Marijin Dvor u Lužnici. Tijekom četverodnevног boravka europski će nacionalni ravnatelji Papinskih misijskih djela, povodom 50 godina od donošenja Dekreta o misijskoj djelatnosti Crkve – *Ad Gentes* Drugoga vatikanskog sabora, raspravljati o mnogim gorućim temama misijskog djelovanja Crkve u Europi i u svijetu, posebno analizirajući situaciju na temelju apostolskih pobudnica *Evangelii nuntiandi* pape Pavla VI. i *Evangelii gaudium* pape Franje.

Za vrijeme njihova boravka u Hrvatskoj europski će ravnatelji imati prigodu doživjeti bogatstvo življene vjere u župama Zagrebačke nadbiskupije i osjetiti ljubav koju hrvatski vjernici osjećaju prema misijama i misionarima. Susret će ujedno biti i iznimna prigoda da sudionici upoznaju život hrvatskog blaženika Alojzija Stepinca.

Europske nacionalne ravnatelje Papinskih misijskih djela, na čelu s domaćinom mons. Slobodanom Štambukom, biskupom hvarsко-bračко-viškim, predsjednikom Vijeća za misije Hrvatske biskupske konferencije i vlč. Antunom Štefanom, nacionalnim ravnateljem, na početku susreta pozdravit će mons. Želimir Puljić, zadarski nadbiskup, predsjednik Hrvatske biskupske konferencije. Tijekom susreta europske ravnatelje primit će i kardinal Josip Bozanić, zagrebački nadbiskup, a nadbiskup Alessandro d'Errico, nuncij Svete stolice u Republici Hrvatskoj, s njima će slaviti svetu misu u Mariji Bistrici, prigodom njihova posjeta Nacionalnom marijanskom svetištu.

MISIJSKA KRIŽALJKA – VELJAČA 2015.

Radosna vijest	Naočit	Pozornice	Ribički pribor	Sićušni dio	Radosna vijest	ES	Urgentan (skrać.)	Zemlja papina posjeta	Igra (tur.)	Dio životinje	Uzori	Zamjenica	Prvo slovo
Vrsta glazbala					Ushićenost Gospina majka								
Početak korizme													Grad najbrojnije papine misje
Ante					Nerazumne Izbočina u vodi								Metar Komad mesa
Graditelj						U (str.) Zamor							
				Nije ostar					Zanos Začin				
				Radosna vijest	Umovati PS								
				Dika									
				Zemlja papina posjeta									

Rješenja iz prošlog broja: DJECA POMAŽU DJECI, FRANCUSKA.

